

Til:

Elever ved valgfaget
ideer og praktisk
forskning
Langnes skole

Oppdrag - kontrollmålinger av støynivå ved ulike arbeidsplasser

Arbeidstilsynet er en statlig etat som jobber for at folk ikke skal bli syke eller skadet på jobb. Vi følger opp at norske virksomheter følger arbeidsmiljøloven, og legger til rette for at virksomhetene jobber systematisk med helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Vi har flere virkemidler vi bruker for å gjøre dette. De viktigste er tilsyn, veiledning og kunnskapsformidling.

- Tilsyn: vi besøker virksomheter og kontrollerer at de følger lovens krav. Dersom vi avdekker brudd kan vi gi pålegg om at forholdene må utbedres. Vi kan også gi bøter, stanse farlig arbeid eller politianmelde.
- Veiledning og kunnskapsformidling: vi driver mye med veiledning og kunnskapsformidling, for eksempel på våre nettsider, gjennom informasjonskampanjer, gjennom rapporter eller ved å holde foredrag på ulike konferanser.

Oppdrag til dere:

En av faktorene vi kontrollerer er støynivå ved ulike arbeidsplasser, at de holder seg innenfor de tillatte grensene for støy. Ulike arbeidsplasser følger ulike krav (se vedlegg 1 og 2).

Vi ønsker hjelp fra dere til å gjøre kontrollmålinger ved ulike arbeidsplasser i Tromsø kommune, inkludert Langnes skole, og avgjøre om arbeidsplassene holder tilfredsstillende nivåer.

Vi ber om at dere presenterer oppdraget dere har jobbet med i form av en rapport hvor dere beskriver hvordan dere har løst oppdraget og hvor dere også kommer med forslag til tiltak der det er nødvendig ut fra resultatene av målingene.

Med hilsen

Gunn Robstad Andersen
seksjonsleder
(sign.)

Anne Marie Lund Eikrem
seniorrådgiver
(sign.)

Dette notatet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur

Vedlegg 1: Om støy i arbeidslivet

Støy er definert som uønsket lyd. Høye støynivåer kan føre til hørselsskade, men selv ved lavere nivåer kan støy føre til andre helseplager som hodepine, muskelspenninger, stress, trøtthet, hjerte- og karsykdom med mer. Støy måles i desibel (dB), og det finnes grenser for hvor høye støynivåer som er tillatt i arbeidsmiljøet. Grensene er ulike for ulike typer arbeidsplasser. Ulike arbeidsplasser deles inn i tre støygrupper som vist i tabellen i vedlegg 2.

Tiltaksverdier (dersom støyen er over dette nivået må det gjøres tiltak for å dempe støyen):

- Støygruppe I: 55 dB (gjennomsnittsverdi for den mest støyende timen i løpet av dagen, 1 time)
- Støygruppe II: 75 dB (gjennomsnittsverdi for den mest støyende timen i løpet av dagen, 1 time)
- Støygruppe III: 80 dB (gjennomsnittsverdi for hele arbeidsdagen, 8 timer)
Grenseverdier (støynivå som ikke skal overskrides):
- Gjennomsnittsverdi over hele arbeidsdagen, 8 timer: 85 dB
- Slagstøy/impulsstøy: 130 dB (dette er en øyeblikksverdi, f.eks. smell og slag)

Høye støynivåer er et problem i mange virksomheter, særlig innenfor industri og bygg- og anleggsnæringen. Virksomhetene må jobbe for å forebygge helseskader ved å redusere støyen så mye som mulig. Støyreduksjon kan gjøres på mange måter, for eksempel:

- Velge mindre støyende utstyr
- Skjerme eller bygge inn støyende utstyr
- Støydempende plater i tak eller på vegger
- Sørg for at tiden ansatte oppholder seg i støyende områder reduseres
- Informasjon og opplæring som adferd eller arbeidsmetodikk som reduserer støy
- Dersom støyen ikke kan reduseres nok ved hjelp av slike tiltak kan det være nødvendig med hørselvern. Ofte ser Arbeidstilsynet at virksomheter tyr til hørselvern før de har prøvd å redusere støyen med andre tiltak. Hørselvern skal alltid være siste utvei når andre tiltak ikke er tilstrekkelig. Dette er fordi bruk av hørselvern kan være en belastning for arbeidstakeren, og feil bruk kan gjøre at det ikke gir god nok beskyttelse.

Hvordan jobber Arbeidstilsynet med oppfølging av støy i virksomhetene

Vi gjør jevnlig tilsyn med virksomheter for å kontrollere hvordan de jobber for å redusere støy.

Vi besøker da virksomheter som vi vet har mye støy, som regel virksomheter som inngår i støygruppe III (se tabellen over). Vi kontrollerer at de har oversikt over støynivåene, og ber som regel om å få se støymålinger. Dersom de ikke har målt støynivåene kan de få pålegg om å gjøre dette innen en gitt dato. Arbeidstilsynet gjør ikke målinger for dem. Vanligvis ber

virksomhetene sin egen bedriftshelsetjeneste om bistand til dette.

Vi kontrollerer også om de har gjort fornuftige tiltak for å redusere støy. Andre ting vi kan kontrollere og gi pålegg om er:

- Bruk av hørselvern
- Om det er gjennomført helseundersøkelse med hørselskontroll
- Om støysoner er merket med varselskilt

Dere finner mer informasjon på våre nettsider: <https://www.arbeidstilsynet.no/tema/stoy/>

Vedlegg 2: Tabelloversikt ulike støygrupper

Støygruppe I	<p>Arbeidsforhold hvor det stilles store krav til konsentrasjon eller behov for å føre uanstrengt samtale og i spise- og hvilerom. Eksempel på aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saksbehandling • Klientsamtaler • Undervisningslokaler • Møtevirksomhet
Støygruppe II	<p>Arbeidsforhold hvor det er viktig å føre samtale eller store krav til presisjon, hurtighet eller oppmerksomhet. Eksempel på aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Butikkarbeid • Serveringssteder • Betjening i tog, trikk og buss • Lagerarbeid
Støygruppe III	<p>Arbeidsforhold med støyende maskiner og utstyr under forhold som ikke går inn under støygruppe I og II. Eksempel på aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verksted og industri • Jord- og skogbruk • Bygg- og anleggsarbeid